

Kávésok Lapja

XI. évfolyam.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének hivatalos lapja

6. szám.

Szerkesztőség:
Budapest, VIII., József-krt. 38. I. 5. Tel: 32-1-05.

Felelős szerkesztő:
DR. HAVAS NÁNDOR

Kiadóhivatal:
Budapest, VIII., Rökk Szilárd-u. 31. Tel: 31-4-00

Emlékeztető

MIRŐL NE FELEDKEZZÉK MEG?

Március 20-ig befizetendő az általányozott és zenés kávéházak vigalmi adója.

Március 24-én a kereskedelmi és iparkamara tagjainak választása.

Március 25-ig befizetendő a személyzet illetményeiből levont kereseti, külön- és rokkantellátási adó.

Március 27-én (szerdán) d. u. 5 órakor előljárási ülés.

Április 5-ig megfizetendő az I. negyedévi üzletbér második részlete.

Április 6-ig megfizetendő a nem általányozott és nem zenés kávéházak vigalmi adója.

Április 10-ig tartoznak az adóközösség tagjai megfizetni április havi forgalmi és fényüzési adóátalányukat.

Április 15-ig fizetik a fényüzési adót azok, akik nem tagjai az adóközösségnek.

Meghívó

A Budapesti Kávésok Ipartestületének Előljárási bizottsága f. évi március hó 27-én (szerdán) délután öt órakor az ipartestület tanástermében

ÜLÉST

tart, melyre az előljárási bizottság t. tagjait meghívja.

Budapest, 1935. március 15-én.

Dr. Havas Nándor s. k.,

főjegyző.

Mészáros Győző s. k.,

elnök.

Az üzleti egyensúly fenntartása

A közelmúlt napokban úgy szűkebb köreinkben, mi lehetőségeink immár egy fix mélyponton állnak, ami ránk bajait, gondjait, terheit és gazdasági lehetőségeit.

Megállapítottuk és leszögeztük azt, hogy forgalmi lehetőségeink immár egy fix ponton állanak, ami azt jelenti, hogy a mostaninál kisebb bevételek már az összeomlást jelentik. Amint a jelek mutatják, ezek a keretek megfelelnek az általános gazdasági viszonyoknak és mivel a forgalom lényeges emelkedése a közeljövőben alig várható, nekünk ezekhez a lehetőségekhez, mint az elérhető maximumhoz kell alkalmazkodnunk.

Adva van tehát a mérleg egyik serpenyőjébe behelyezhető súly — a bevételek — mennyisége, nagyon természetesen, hogy az egyensúlyt csak úgy érhetjük el, ha a mérleg másik oldalát nem nyomja ennél nagyobb terhelés.

A cél tehát üzleti egyensúlyunk fenntartása. Kiadásainknak arányban kell bevételeinkkel lenni, hogy ily módon a magunk és üzletünk fenntartását biztosíthassuk. Ez annyira elemi dolog, hogy szinte felesleges ezt hangoztatni, vagy bizonyítani. Az egyensúly fenntartása minden üzleti vállalkozás, minden gazdasági törekvés alapja. Azt látjuk azonban, hogy ezt az egyszerű, közérthető tételt oly sokan szem elől tévesztik, vagy tudatosan nem követik.

Természetesen bennünket a vendéglátóipar és elsősorban a kávéipar szempontjai érdekelnek, amelyben ennek a jelenségnek, sajnos, bőséges példáit találjuk. Foglalkozzunk tehát ezekkel a kérdésekkel.

Magától értetődő és jogosult törekvés az, hogy a mérleg bevételi oldalát erősítsük, jövedelmünket fokozzuk. Ennek meg vannak a jogosult és helyes esz-

Budapesti Központi Általános A főváros kávéházai, szállodái és Tejcsarnok Részv.-Társ. kávéméréseinek szállítója

VII., Rottenbiller uccá 31.

Telefon: 46-2-63, 46-2-64, 46-2-65, 32-3-07, 33-8-91, 34-6-68, 35-0-16.

Tojás osztály

Sürgőnycim: „Köztej Budapest”

Nem minden **mustár**

TIVOLI

Gyártja: **Gottlieb Konzervgyár, Budapest,**
VII., Nürnberg-u. 34. — Telefon: 96-7-02, 96-1-46.

közei, de meg vannak a jogosulatlanok és kifogásolhatók.

Mi a közönségből élünk, annak szolgálai vagyunk, meg kell adni a szolgáltatás maximumát. Ez rendben van! Kérdés azonban az, vajjon a közönség szívesen veszi-e, kívánja-e ezt a végelethetetlen árverést, amelyek az üzletvitel egyes formáiban mutatkoznak.

Ha példakép feltesszük a kérdést, vajjon szükség van-e a zenei mutatóványok olyan tömegére és minőségére, aminőket a legutóbbi idők folyamán látunk és hallunk és mik ezeknek az anyagi eredményei, nagyon szomorú a felelet.

Nem akarjuk kétségbevonni, vagy tagadni azt, hogy egy világváros közönségének szüksége van zeneszórakozó helyekre, sőt ezek különböző formáira, de tudjuk azt is, hogy nem egészséges állapot az, amikor 150 kávéház közül 120-ban kora délutántól késő éjjelig a zene szól, nemcsak egy zenekar, de sokszor 2—3, sőt még külön énekes számok. Ma már jó utakat kell megtenni, ha egy olyan kávéházat akarunk találni, ahol csendesen — zenementesen — olvasni, vagy beszélgetni lehet. Nagyon tudjuk méltányolni a zene kulturális jelentőségét, de azt tartjuk, a kávéház nem lehet az az üzleti vállalat, amely existenciáját egyedül erre az attrakciókra alapítja.

Valaha régen, több kávéház és jobb viszonyok idején 20—30 kávéházban volt csak zene és pedig cigányzene. Bármily „primadonnák” voltak a régi cigányprimások, kevesebbe kerültek, mint egy mai kis zenekar, de vonzottak közönséget, hangulatot teremtettek, ami fogyasztást hozott. Az a néhány üzlet rendszerint megtalálta a maga számadását.

Az idők mulásával bevonult majdnem minden üzletbe a jazz, először, mint a cigányzene helyettesítője, majd azzal együttesen. A legutóbbi időkben pedig jöttek az énekesek és énekesnők és ma az esti órákban — sőt délután is — harsog a nóta, ahogy a mese mondja, Hencidától-Boneidáig. Ha pedig benézünk a kávéházak tükrei mögé, azt látjuk, hogy a nagy cécó mellett ülnek — ha ülnek — a vendégek és fogyasztják feketekávéjukat vagy teájukat. A zene pedig szól, harsog, költségei mind nagyobb teherként nyomják a szerencsétlen kávést, aki zenét állított be azért, mert a szomszédnak is van.

Ma már a nagy, híres külföldi zenekaroknál tartunk, akiknek díjazása már bevételnek is elég lenne. A közönség pedig, mint minden új dolgot, meghallgatja a nagy attrakciót egyszer-kétszer és azután ott-hon marad. Sőt idővel megunja, elfásul és sokszor egészen elmarad a kávéházból.

Itt vannak a nagy költségek: zenekar díja, vigalmi adó, szerzői díj, különféle engedélyek díjai, amelyeket fizetni kell, ha van miből.

Nagyon jól ismerjük a kávéházak helyzetét és tudjuk azt, hogy az általános pangás és nyomorúság ellenére még mindig azoknak a helyzete a kedvezőbb, amelyekben zene nincsen. Szomorú példáit látjuk a nagy zenés attrakciók következményeinek egy pár hónap előtt nyílt üzem összeomlásában.

Elismerjük és tudjuk azt is, hogy van eset arra is, hogy egyes dolgok beváltak és sikerülnek, de ez nem jogcím arra, hogy ennek sikerén felbuzdulva a szomszédok is gondolkodás nélkül kövessék ezt a példát. Számolni kell, mit lehet elérni és e siker mibe kerülhet; mindenki ismeri saját helyzetét és ezt vegye figyelembe, ne a konkurenciát!

Még egy ilyen — ha nem is azonos — jelenséggel kell foglalkoznunk, amely rontja a kávéházak anyagi boldogulását. Vannak divatok nemcsak a ruházatközlésben, de a kávéház életében is. Volt idő, amikor a földalatti kuglizók divatja járta, majd ping-pong termeket rendeztünk be. Mint minden divat, ez is elmúlt.

Most a bridge és rummy-szalónok divatosak. Rendben van, a kávéház üzletkörébe tartozik különböző szórakozások nyújtása.

De nem tudjuk megérteni azt, hogy mi értelme van annak, hogy mi ezt az üzletágat haszon nélkül gyakoroljuk, átengedve annak jövedelmét annak a hölgynek vagy úrnak, aki hajlandó főhadiszállását egyik vagy másik kávéházban felütni. Végre az üzleti életben fennáll és jogosult az üzletszerzésért adott jutalék, de hogy ez az egész üzleti hasznot felemészse, talán még sem helyes. Nem akarjuk firtatni azt, hogy a bridge-szalónok felállítása folytán megteremtett jogviszonyok teljesen megfelelnek-e a fennálló rendszabályoknak, meg vannak nemcsak nálunk, de külföldön is, tény azonban az, hogy ezek semmivé tették azt a szórakozásból befolyó egykor tekintélyes jövedelmet is, ami valaha a kávéház bevételeinek oszlopos részét képezte. Mert lehet, hogy itt-ott a szaló-

SZENT ISTVÁN CSALÁDI SÖR

1 1/2 literes
zárt palackokban

a
Kőbányai Polgári Serfözde
gyártmánya

Király Gőzmosóda

mindenkinél modernebb berendezése legkiméletesebb és legolcsóbb mosást garantálja IV., Magyar-u. 3. Tel.: 85-1-29, — VI., Hajdu-u. 12-14. Tel.: 93-1-15.

nok vendégei fogyasztanak valamit, lehet, hogy ez a fogyasztás valami többletforgalmat is jelent, de nagyon kérdéses, hogy ennek a többletfogyasztásnak haszna felér-e azokkal az összegekkel, amelyekkel a játékbevitel kevesebb?

Ha még reámutatunk azokra a kinövésekre, amelyeket a szalónokkal kapcsolatban tapasztalunk, a különleges igényekre, amelyek respektálását követelik a vezetők, azokra a peres esetekre, amelyek a szalón kedvezőtlen üzletmenetelért a kávést vonják felelőségre, mondhatjuk, hogy ez sem az az üzletviteli ág, amelynek kifejlődése és propagálása a mi szempontunkból kívánatos lenne. Szomorú még csak az, hogy a bridge szalónok körül is a konkurenciális szempontok érvényesülnek és hihetetlen ígéretekkel és előnyökkel igyekeznek egyik helyről a másikra a szalón vezetőjét átvinni. Természetes, hogy evés közben jön meg az étvágy és az igények nőnek napról-napra, amíg a kávé azokat teljesíteni tudja.

Ha élni és boldogulni akarunk, törekednünk kell üzleti egyensúlyunk fenntartására. Ne a szomszéd, vagy más versenytárs üzletvitel legyen irányadó, de mindig a magunk helyzete.

Tudjuk, hogy ezeket a dolgokat máról-holnapra lefaragni nem lehet, visszafejleszteni is nehéz. De álljunk meg legalább egy ponton és mondjuk ki: eddig és nem tovább!

Mészáros Győző.

Adóközösségi közgyűlés

1935. március 8.

Az évnyitó alakulások utolsója történt meg március 8-án az ipartestület tanácsstermében, amikor a Budapesti Kávésok Fényűzési és Forgalmi Adóközössége alakuló közgyűlését tartotta.

Ezúttal is meg kell állapítanunk azt, amit az ipartestületi közgyűlésről szóló beszámolóinkban mondtunk, kartársaink nem igen érzik át azt az erkölcsi kötelezettséget, hogy a közérdekű munkában résztvegyenek. Pedig minden közéleti munkának alapja és feltétele az érdekelteknek intenzív részvétele.

**Nem kell napellenző kosár!
Nem szakadhat el a ponyvája!
Modern gyorsjáratu**

napellenzők

KORANYI és FROHLICH

napellenző és redőnygyár

BUDAPEST, KISFALUDY U. 5. TEL.: 32-3-76, 45-9-86.

**Franck-pótkávé és
Kathreiner-Kneipp
malátakávé**
*jó forgalmat
és
tisztas hasznot
biztosít!*

Az adóközösség közgyűlésén mintegy 30-an jelentek meg.

A székesfővárosi kir. pénzügyigazgatóságot dr. *Bíró Béla* m. kir. p. ü. titkár képviselte.

Az adóközösség közgyűlését

Mészáros Győző elnök nyitotta meg. A megjelent adóközösségi tagok üdvözlése után külön üdvözlí dr. *Bíró Béla* p. ü. titkár urat és megköszönve az adóközösségünk iránt a múltban tanúsított megértő jóindulatát, arra kéri, hogy azt a jövőben is őrizze meg. A jegyzőkönyv vezetésére dr. *Havas Nándor* főjegyzőt kéri fel, annak hitelesítésére pedig *Szlavek Károly* és *Tarján Vilmos* tagokat.

Ezután jelenti, hogy az adóközösség megalakítására vonatkozó tárgyalások véget értek, sajnos azonban nem tudtuk a leromlott gazdasági helyzet teljes figyelembevételét elérni. Igen csekély engedményt kaptunk, amely csak arra elegendő, hogy a legkérőbb bajokon segíthessünk.

Vas József a fázisadó bevezetését sürgeti az egész vonalon.

Grósz Ödön a forgalom fellendülésétől várja a helyzet jobbra fordulását. A tisztviselői fizetéseket állítsák vissza, hogy ezek a társadalmi osztályok újból fogyasztóképesek legyenek.

Mészáros Győző elnök közli, hogy arról van tudomása, hogy a fázisadónak a vendégiparra való kiterjesztése munkában van, lehet hogy a jövőben már nem kerül sor az adóközösség megalakítására.

Dr. Bíró Béla elismerését fejezi ki az adóközösség vezetőségének, különösen elnökének, aki mindig a legnagyobb tárgyilagossággal és a polgári kötelesegteljesítés maximumával töltötte be nehéz feladatát.

Mészáros Győző az elismerő szavakat melegen köszöni, főként azért, mert a hatóság képviselője is konstatálja azt, hogy érdekeinket mindenkor tárgyilagossággal és az igazság fegyverével képviseltük. Ezután előterjeszti a következő *határozati javaslatot*:

„A Budapesti Kávésok Fényűzési és Általános Forgalmi Adóközösségének 1935. évi március 8-ára egybehívott közgyűlése kimondja, hogy az adóközösséget az 1935. évre megalakítja és meghatalmazza az elnökséget arra, hogy a vonatkozó jegyzőkönyvet írja alá“.

A közgyűlés a határozati javaslatot egyhangulag elfogadta.

Ezután elnök felhívására

Főjegyző ismerteti a múlt évben hozott közgyűlési határozatokat, és pedig:

1. hogy az adóközösségi járulékok mindenkor a tárgy hónap 10. napjáig fizetendők;

2. hogy a két havi átalányösszeggel hátralékos tagok az adóközösségből kizárhatók. Javasolja e határozatok fenntartását, illetőleg megújítását.

A közgyűlés ilyen értelemben határoz.

Az adóközösség megalakulásával, annak tisztikara is megújítandó lévén,

Főjegyző a következő jelölést terjeszti elő:

Elnök: Mészáros Győző.

Alelnökök: Gál Arnold, Szabó Sámuel.

I. Intéző bizottság:

Elnök: Mészáros Győző.

Tagok: Gál Arnold, Szabó Sámuel, Bauer György, Katona István, Reiner István, Dr. Strausz Vilmos, Tárján Vilmos.

II. Kivető bizottság:

Elnök: Mészáros Győző.

Tagok: Klauber József, Ottó Dezső, Rónai Miklós, Bodó Adolf.

III. Felszólamlási bizottság:

Elnök: Pénzügyigazgatóság kiküldötte.

Tagok: Horti Károly, Freiwirth Jenő, Propper Márton, Singer Kálmán, Szlavek Károly, Weingruber Ignác.

A közgyűlés a jelöléseket elfogadva, a tisztikart annak értelmében megválasztja. E határozat folytán

Dr. Biró Béla p. ü. titkár Mészáros Győző elnöktől az előírt fogadalmat kiveszi, majd a megválasztott tisztikar többi tagjai azt elnök kezébe leteszik és a fogadalmakat aláírják.

Elnök ismerteti az ez évben leszámolásra kerülő 1933. évi adóközösség eredményeit. E szerint az adóközösség a kincstárnak 249.331.46 pengőt fizetett, amire a tagoktól 243.906.86 pengő folyt be. A tartalékból fedezendő veszteség 5424.60 pengő volt. Az ez összesen felül fennmaradó összeg visszatéríthető. Az alábbi határozati javaslatot terjeszti elő:

Határozati javaslat.

A Budapesti Kávésok Fényűzési és Általános Forgalmi Adóközösségének 1935. évi március 8-ára egybehívott közgyűlése tudomásul veszi, hogy az 1933. évi adóközösségi év vesztesége az átalány tartalékának 30%-át teszi ki. Ezt a veszteséget a tartalékból leírja és a fennmaradó tartalék összegét az adóközösség 1933. évi tagjainak jóváírja, illetve visszatéríti a következő módokat mellett:

1. Annak az adóközösségi tagnak, aki az 1933. évi adóközösségnek tagja volt és jelenleg is tagja, a visszatérítendő összeget 1935. évi számláján számolja el.

2. Azoknak az adóközösségi tagoknak, akik az adóközösséggel szemben hátralékban vannak, a visszatérítendő összeget tartozásuk apasztására fordítja.

3. Azoknak a tagoknak, akiknek hátraléka nincs és az adóközösségnek nem tagjai, a tartalékot készpénzben fizeti vissza.

4. Az ezek után még fennmaradó, esetleg utóbb befolyó, összegeket, a kezelési költség maradványát, valamint a befolyt késedelmi kamatokat az ipartestület közhasznú céljaira átutalja.

5. A közgyűlés a határozat végrehajtásával az adóközösség elnökét bizza meg.

A közgyűlés a határozati javaslatot egyhanguan elfogadta és annak végrehajtásával az adóközösség elnökét meghatalmazta.

A napirend pontjai ezzel letárgyaltak és elnök a közgyűlést berekesztette.

Cukorkivitel és cukorfogyasztás

A magyar cukorfogyasztás fejátlaga az 1933. évi Magyar Statisztikai Évkönyv szerint legújabbán 9,5 kgr. Ez az európai fejátlaghoz képest, ami 17.4 kgr., igen alacsony és egészen eltörpül a fejlett gazdálkodású államok átlagai mellett. Így Németországban 23.5 kgr., Csehszlovákiában 27.0 kgr., Ausztriában 26.5 kgr., Angliában pedig egyenest 51.5 kgr. a cukorfogyasztás fejátlaga.

A cukorfogyasztásnak ez az alacsony szintje nemcsak népélelmezési probléma, hanem egyben állam-pénzügyi is. A cukor ára ma a nagykereskedelemben kilogrammonként 121 fillér, s ebből 50 fillér a cukoradó; az árban benne foglaltatik a 4%-os forgalmi (fázis) adó is. A nagykereskedő tehát egy kilogramm cukorért 67 fillért kap. A cukoradó 1931 óta van ezen a szinten, azelőtt 1927-től kezdve 40.6 fillér volt az adó, előbb pedig az inflációs időkben kincstári részesedéssel igyekeztek kiegészíteni a cukoradóbevételt, amely a korona romlása következtében jelentéktelen összegre zsugorodott és amelynek kulcsát nem lehetett a pénz romlásának megfelelő ütemben szüntelenül emelni. Békében a cukrot pengőre átszámítva 44 fillérnyi cukoradó terhelte.

A cukor belföldi árában mindig nagy szerepe volt a kiviteli lehetőségeknek. Természetes, hogy olyan időkben, amelyek a cukor nemzetközi eladásának kedveznek, a kivitt cukornál elért nyereség a belföldi árat is mérsékelheti.

Feltűnő, hogy a cukor belföldi ára mindig egészen merev monopolisztikus ár volt, tekintet nélkül arra, hogy milyen mértékű volt a kivitel és, hogy a gyárak milyen árakat tudtak elérni a nemzetközi piacokon. A béke utolsó éveiben a kivitel elég nagyarányú volt. 1910-ben a kivitt cukor eladási egységára (a határig számított fuvardíjjal együtt) a külkereskedelmi értékmegállapítás szerint kilogrammonként 36.9 fillér volt és a kivitel értéke mai pénzben 74 millió pengő, a belföldi cukor tiszta nagykereske-

FIGYELJÜNK! PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI BUDAPEST

magyar kártyagyár gyártmányainak valódiságára.
Óvakodjunk az utánzásoktól!

Magyar Játékkártyagyár R.T.
PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI

Budapest, VII., Rottenbiller-u. 17.

Telefon: 31-0-63, 45-3-71.

Alapított 1824.

VÉDJEGY

Kantos testvérek r. t.**festő, mázólo és
tapétázó ipariüzem**Budapest, VI., Horn Ede-utca 5. Telefon: 19-4-51, 18-5-23.
Kávéházak, szállodák, éttermek festő, mázólo és fal-
kárpit munkálatait művészi kivitelben végezzük.

delmi ára ellenben 67 fillér. 1914-ben a kivitt cukor egységára 31.4 fillérré hanyatlott és a kivitel értéke már csak 41.3 millió pengő volt, a belföldi cukor tiszta nagykereskedelmi árát pedig 72 fillérré emelték. 1927 óta szakadatlanul csökken a kivitt cukor egységára; ebben az évben még 44.9 fillér volt, de 1933-ban már nem több 10.5 fillérnél, 1934-ben pedig ennél is kevesebb; mindössze 9.3 fillér. S a kivitel értéke, amely 1927-ben 30.2 millió pengő volt és 1929-ben 48.5 millió pengőre emelkedett, 1933-ban mindössze 2.3 millióra hanyatlott, majd tavaly némi emelkedéssel 3.7 millió pengőre nőtt.

A kivitel tehát a gyártásban egészen lényegtelen hányadra csökkent és a gyártás minden költségét a belföldi fogyasztásnak kell viselnie. Viszont a belföldi fogyasztás között és a kivitel között mindig az volt a viszony, hogy a kivitel olcsó árait ugyanúgy, mint annyi más cikknel és különösen mint a mezőgazdaság nyersterméneinél is, a hazai fogyasztásnak kellett megfizetnie. A gyárak szempontjából ma a helyzet nagyon kedvezőtlen, mert a kiviteli piacokat csaknem egésze elvesztették, a hazai fogyasztás szempontja pedig az, hogy a cukoripart erőteljes kivitelre méretezték és annak most minden terhét kénytelen maga viselni. Most javára válik az ár megkötött volta, de azért a helyzeten nem segíthetne más, mint az, hogy a gyárak a megfelelő árpolitikával a hazai fogyasztás terjedését segítsék elő. Erre az ad elméleti alapot, hogy például 1933-ban a hazai és külföldi eladást is számítva, a cukor átlagára csak 51.3 fillér volt, ami úgy állott elő, hogy a belföldi fogyasztó 71 fillért, a külföldi pedig 9.3 fillért fizetett a magyar cukorért. Elképzelhető, hogy a cukorgyárak a külföldi piacok erőltetése helyett inkább a hazai fogyasztás számára biztosítanak 51 filléres árat, ami kétségtelenül a fogyasztás lényeges emelkedésére és így bevételük és hasznuk fokozására vezetne. (Stud.)

**Időelőtt hasznavehetetlenné vált
izzólámpák kicserélése**

Az ipartestülethez az utóbbi időben panaszok érkeztek amiatt, hogy az újonnan beszerzett izzólámpák gyakran csak rövid ideig használhatók és élettartamuk feltűnően rövid. A testület elnöksége ez ügyben az Egyesült Izzólámpa és Villamossági rt. igazgatóságát kereste meg, amely a panaszok felvételére megbízottját nyomban kiküldötte. A megbeszélés eredményeképp az Egyesült Izzó az alábbi levelet intézte a testülethez:

**Pálpusztai sajt
Heller doboz
emmenthali
Derby sajt**kávéházakban
nélkülözhetetlen

„Tek.

Budapesti Kávésok Ipartestülete,

Budapest.

VIII., József körút 38.

Tárgy: Izzólámpák.

Hivatkozással megbizottunknak i. t. Mészáros elnök úrral folytatott megbeszélésre, ezúton is közöljük, hogy modern Dekalumen jelzésű duplaspirállámpáink 1000 órás átlagélettartamáért felelősséget vállalunk. Ezen lámpáknak égési ideje — a magas fényteljesítmény és gazdaságos áramkihasználás mellett — általában megfelel a fenti átlagnak és amennyiben előfordulna az, hogy egyes példányok a szigorú ellenőrzésen átesésüvva, rejtett anyaghibával kerülnek forgalomba, úgy Minőségellenőrző Osztályunk vizsgálata alapján a legnagyobb készséggel nyújtunk díjtalan pótlást.

Szolgálataikra mindenkor készen madadunk

teljes tisztelettel:

Egyesült Izzólámpa és Villamossági rt.

Ezt a levelet azért tesszük közzé, hogy ennek alapján adandó esetben kartársaink megfelelő helyen jelentsék be panaszukat és reklamációjukat.

**Mi a teendő a valorizált
biztosítási összegek
megszerzésére?**

A kormány legújabb rendelkezése szerint a 100 pengőnél nem nagyobb összeggel valorizált életbiztosításokat a felügyelő hatóság már 1935-ben egy összegben teljesen kifizeti, a 100 pengőt meghaladó összegekre pedig 1935-ben azok felerészét, de legalább 100 pengőt fizet ki. A 100 pengőnél nagyobb valorizált összegekből így még fizetetlenül maradó részeket 1936-ban és a következő években a felügyelőhatóság részletekben fizeti ki. A részletek nagyságát évenként a pénzügyminiszter állapítja meg, ahhoz mérten, hogy a felosztási alaphoz mennyi készpénz gyűlik össze.

A felosztási alaphoz csak azokat a biztosítási szerződéseket elégítik ki, amelyeket a felügyelő hatóságra átruháltak, vagyis, amelyeket az arra jogosultak az illetékes biztosítóvállalatnál 1928. április 1-e és 1934. október 31-e között átértékelés végett bejelentettek és a bejelentéseket a biztosítóvállalat, illetve a biztosított fél részéről megtett észrevétel, vagy előterjesztés esetén a felügyelő-hatóság elfogadott.

A kifizetésre kerülő biztosítások kötvényeit és ezeknek esetleges függelékeit is 1935. április 15-éig a felügyelő hatósághoz való továbbítás végett a kötvényt

M o c z n i k - m u s t á r legyen minden asztalon!

Tekintse meg a Mezőgazdasági Kiállításon a Pásztor weekendházat.

Nyaryljunk Pásztor weekend házban! Weekend házak, erdei nyaralók, csónakházak olcsó építése csinos, masszív kivitelben, helyszínen felállítva, szolid napi áron. Tervek, költségvetések díjtalanul.

Pásztor József,
ácsmester, építési vállalkozó,
Telefon: 52-8-80. **II. Margit körút 60.**

kiállító vállalathoz vagy annak jogutódjához, tehát ahhoz a vállalathoz kell benyújtani, amely annak idején a valorizációs igénybejelentést elfogadta.

A kötvény helyett, amennyiben elveszett vagy megsemmisült, a kötvényt semmisnek nyilvánító jogerős bírói határozat vagy a vállalat részéről kiállított kötvénymásolat vagy letéti elismervény is benyújtható. Az említett bírósági határozatot azonban csak a megsemmisítést kérő vagy annak jogutódja szolgáltathatja be; a kötvénymásolaton és a letéti elismervényen pedig a vállalatnak igazolnia kell, hogy az eredeti kötvény nála veszett el vagy megsemmisült meg.

Mindazok, akiknek a kötvény nincs tényleges birtokukban, de az értékelt összegre igényt tartanak, a kötvényt kiállító vállalat és a kötvényszám megjelölése, valamint jogosultságuk alapjául szolgáló tények előadása, végül teljes nevük és lakáscímük közlése mellett 1935. április 15-éig közvetlenül a felügyelő hatóságnak (Biztosító magánvállalatok m. kir. állami felügyelő hatósága, Budapest, Pénzügyminisztérium) jelentsek be igényüket.

Ha a kötvény megsemmisült vagy elveszett és azt nem tudják az eredeti kötvényt semmisnek nyilvánító jogerős bírósági határozattal vagy a vállalat részéről kiállított kötvénymásolattal vagy letéti elismervénnyel pótolni, az igényjogosult ezt a körülményt a kötvényt kiállító biztosítótársaságnak és a kötvényszám megjelölése, valamint a jogosultsága alapjául szolgáló tények előadása, végül teljes nevének és pontos lakáscímének megjelölése mellett 1935. április 15-éig közvetlenül a felügyelő hatóságnál jelentse be.

Aki az átértékelt összegre igényt tart, de a kötvény nincs birtokában, az a maga érdekében feltétlenül 1935. április 15-ig jelentse be igényét a felügyelő hatóságnál.

A felügyelő hatóság az átértékelt összeget az egyes igényjogosultak részére kizárólag postatakarékpénztár útján fizeti ki. A kifizetés a feldolgozás sorrendjében történik.

Algiri kávéházak

Az arab kávéházak mindmáig megtartották ősrégi jellegüket, még ha európai városok közelében fekszenek is. Hogy közönségük még ma is kizárólag arabokból áll és hogy nem lettek idegenek számára épült látványosságokká, ennek oka legfőképpen az, hogy aki nem ismerős a hellyel, sohasem fog odatalálni, mert nincsenek fényreklámjaik, sőt gyakran még cégtáblájuk sincs.

Milyen különös például a teljesen ismeretlen Szardínia kávéház Algirban, melynek apró, rosszul világított helyisége alig képes egy tucat embert befogadni. Az állandóan füstben úszó terem főhelyét nyitott rostélyú tűzhely foglalja el, amelyen a szardíniákat pirítják. A levegő fullasztó. A dohányfüst összekeveredik a sült halak fanyar szagával s ez az illat nemcsak megköhögteni az embert, de étvágyát is felébreszti. Este 9-től 11-ig tart a legerősebb forgalom ideje; ezalatt csak úgy nyüzsögnek az emberek ebben a kávéházban. Széket találni lehetetlen. Még arra sincs hely, hogy keresztbevetett lábbal üldögélhesse a fal mellett és így egymáshoz szorulva álldogálni kénytelenek, miközben hangos zívaj tölti be a termet. Mindenki szardíniát eszik. A fűszeres étel italt kíván és így mindenki megszegi a próféta tilalmát. Erős pálinkákkal locsolják a torkukat.

A vendégek a legkülönbözőbb osztályokhoz tartoznak. Az egyik sarokban egy teherhordó terpeszkezik, a másikban egy szénégető, arca még fekete a koromtól és teljesen kimerülten, állva elaludt. A tűzhely előtt egy prófétaszakállas öreg guggol; fején a zöld turbán egy Mekkába való zarándoklásról tanuskodik. Mellette egy halványarcú, szénfeketeszemű fiatalember szed a rostonsüllőből. Arc kifejezése oly gonosz, hogy az ember nem szívesen találkozna vele egyedül éjszaka. A terem közepén két gazdag kereskedő áll és élénk taglejtés és kiabálás közben beszél meg üzleteiket. Senki sem törődik azzal, hogy mit csinál a szomszédja és sehol sem figyelik meg egymást kevésbé, mint ebben az embertömegben.

Néhány utcasarokkal odébb, Algir egyik fő üzleti útján van egy másik kávéház, amely tulajdonosának neve által már bizonyos hírnévre vergődött. Ajtaja felett elarabosított latin betűkkel ez a név díszel: „Saffi”. Saffinak csodaszép hangja van. Egyike volt az elsőnek, aki kifogástalan frakkban és fezen a hangversenydobogón régi arab egyházi énekeket adott elő. Még Amerikába is eljutott különféle turnék folyamán. Nemrégiben azután hazatért és megtakarított pénzén „kabarett”-et nyitott, amely a legcicsebb amerikai izléssel akar valami hamis mór stílust utánozni. A terem apró fülkékre van osztva, amelyekbe körívszerű ajtónélküli nyílások vezetnek. A falak aranystukkóktól roskadoznak és tarka freskókkal vannak díszítve.

„Lágymányosi” Lakberendező Vállalat

Cégünk ezüstkoszorúval és aranyéremmel kitüntetve.

I. Bertalan ucca 22. és I., Horthy Miklós-ut 34.

Vállalunk: Teljes lakás, iroda és üzletberendezéseket. Butorok fényezését, antik butorok szakszerű javítását házonkívül is. Kárpitos és díszítő munkákat. Flügönyök feltevéseit, feldolgozásokat és átalakítást, Salát kárpitos és asztalos műhelyeink. **Telefon: 59-3-61.**

Hattyu gőzmosó és fehérnemű kölcsönző vállalat
Budapest, VII., Klauzál-utca 8. Telefon 38-5-58 és 35-8-59.
Az ország legnagyobb gőzmosó üzeme, legmodernebbül berendezvel Legkíméletesebb mosási-rendszer.

Mialatt a vendégek „mokká”-jukat szüresölik és kedélyesen társalognak, (ami az idegenre azt a benyomást teszi, hogy hangosan veszekednek és pillanatok múlva általános verekedésbe fognak kezdeni), megzendül a tulajdonos hangja. A régi imák panaszos hangja betölti a termet, torokhangjainak még ma is olyan erejük van, hogy könnyen túlharsogják a hangzavart. Előadása után Saffi maga vendégei közt körüljár réztányérjával, amelybe bizony bőven hullanak az egy frankosok, de még a papírpénzek is. Mondják, hogy Saffi jövedelme ma sem kisebb, mint hangversenyénekes korában.

Az itteni vendégek valamivel magasabb osztályból kerülnek ki. Legtöbbnyire kereskedők, akiknek a szomszédban van selyemüzletük és akiket, ha üzletükbe valami fizetéképes vevő téved be, a késő esti órák ellenére is gyakran hívogatnak ki alkalmazottaik. A menü is tartalmasabb itt. Legtöbbnyire nyárson sült ürühúst esznek. Minthogy ezt erősen borsozzák és fűszerezik, ez az étel is szomjúságot kelt és a kávé itt sem elegendő a szomjúság oltására. Itt is körüljár az „Anisett”-es üveg (ániszízű erős pálinka), de jó pénzért abszintet is lehet kapni. Ennek a kiszolgáltatása ugyanis államilag tilos.

De nemcsak vallási énekekkel szórakoztat ez a kabaret-kávéház. Gazdag urak saját külön szórakoztatásukra táncosnőt is fogadhatnak, aki fülkékjében, kéztávolságra tőlük hastáncot fog lejteni. A hastánc hatása rendkívüli: a tömeg az ajtónyílásba nyomul és mennél vadabb lesz a tánc, mennél gyorsabb a tapsolás ritmusa (ez az egyedüli zenekíséret, melyre ezt a táncot járják,) annál izgatottabb lesz a tömeg. Egyik-másik közbekáit, aztán mindig többen és nemsokára hangos a ház a frenetikus üvöltözéstől.

Az egyik sarokban találjuk megint a halványarcú fiatalembert, aki a szardinia-előétel után idejött egy kis ürühústra. Már nem is olyan veszélyes a külseje, villogó szemei most bágyadtak, sőt egy kicsit könnyesek is: bizony ez a sok alkohol hatása. És hazamenet nem kell már félnünk, hogy az utcán megtámad benünket. Minden valószínűség szerint nemsokára szépen le fog székéről fordulni és sok más társával egyetemben a fényes Saffi kávéház kellős közepén enyhén ki fogja aludni mámorát. A többi vendég pedig hajnalhasadáskor fogja elhagyni a helviséget, figyelembe sem véve és keresztüllépve az alvókat.

René du Four.

Chrómoztassa, nickeleztesse felszerelését

NEMES EDE chromozó vállalatánál,
Budapest, VI., Nagymező ucca 45.
Telefon: 18-9-80.

Teabeszerezésnél próbálja ki

A

BUDAPESTI KÁVÉSOK ÁRUFORGALMI RT.
Budapest, VIII., József krt. 38. Telefon: 39-2-77.

alanti különleges teakeverékeit, amelyek kizárólag kipróbált minőségű, garantáltan friss, nemes termésű teákból vannak összeállítva és kipróbálva.

Olesó, kommerce teákat (14 pengőn alul) ne vásároljon. A tea árában csak 8 pengő maga a vám, úgyhogy az alanti árakon alul csak silány minőség szerezhető be, mely kávéházi célokra alkalmatlan.

Kimérve is szállítunk alanti keverékeinkből:

Imperial keverék per kg	P 20,65
Royal keverék per kg	P 18,45
Lipton rendsz. teakeverék per kg	P 19,65
Teakeverék A per kg	P 17,40
Teakeverék B per kg	P 14,80

H I R E K

Előljárási ülés. A Budapesti Kávésok Ipartestületének előljárási ülése f. é. március hó 27-én (szerdán) délután 5 órakor az ipartestület tanácstermében tartja meg március havi előljárási ülését. A napirenden levő tárgyak fontosságára való tekintettel kívánatos, hogy az előljárási tagjai minél nagyobb számban vegyenek részt.

Kitüntetés. A Kormányzó Ur Öfömméltósága dr. Halla Aurél miniszteri tanácsost a kereskedelemügyi minisztérium ipari osztálya vezetőjét, a magyar érdemkereszt II. osztályával tüntette ki. A kávéipar, mely dr. Halla Aurélban mindenkor az ipar megértő jóakaróját tiszteli, őszinte örömmel kíván szerencsét a magas kitüntetéshez.

Adóközösségi ügyek. Lapunk más helyén közöljük az 1935. évi adóközösség közgyűléséről szóló tudósítást. A közgyűlés határozatának végrehajtásaképp az adóközösség kivető bizottsága az adóátalányok felosztását elvégezte. Határozatáról mindenki ajánlott levélben kapott értesítést, amikor az adóközösségi igazolvány is megküldetett. A felosztó bizottság határozata az adóközösség helyiségében f. é. március 20-ig közzemlére van kitéve, mely időpontig azokat az adóközösség bármely tagja megtekintheti és úgy saját kivetése, vagy mások adójának megállapítása ellen indokolt fellebbezéssel élhet. Nyomatékosan figyelmeztetjük az érdekelteket e terminusok pontos betartására, mert az elkésve érkező fellebbezések tárgyalásra nem kerülnek.

Márványból

épületburkolást, portálokat, kávéházi asztalokat minden színben a legolcsóbb árban készít
KRONEMER DÁVID márványipari üzeme,
 Budapest, X., Kőbányai ut 39. (Hungária körút sarok.) Telefon: 37-8-69

A városházán átesoportosították az ügyosztályokat. A székesfőváros polgármestere elrendelte a közgazdasági és ipari ügyosztály megszüntetését és ennek ügykörét egyesítette a közlekedési ügyosztállyal, melynek neve ezentúl „ipari, kereskedelmi és közlekedési ügyosztály” lesz. E rendelkezés folytán a közgazdasági és ipari ügyosztály eddigi vezetője, dr. *Felkay* Ferenc tanácsnok a tanügyi osztály vezetését vette át, viszont az egyesített új ügyosztály élére dr. báró *Babarczy* István tanácsnok kerül. *Felkay* tanácsnok távozását, ki rövid működése folyamán az ipari körök becsülését és tiszteletét megnyerte, őszintén sajnáljuk, de megnyugvással vesszük tudomásul dr. báró *Babarczy* István megbízatását, aki az ipari ügyeket *Felkay* előtt már vezette és aki már a múltban bebizonyította, hogy iparunk érdekeinek megértő barátja.

Kereskedelmi és iparkamarai választások. Március 24-re tűzte ki a m. kir. kereskedelemügyi miniszter a kereskedelmi és iparkamara tagjainak megválasztását. Tudvalevő, hogy testületünket a kamarában *Mészáros Győző* elnök képviselte és iparunk érdekében kívánatos, hogy az új ciklusban újra helyet kapjunk. Minthogy a jelölésre vonatkozó tárgyalások még folyamatban vannak, részletes tudósítást nincs módunkban adni, mindenesetre már most figyelmeztetjük kartársainkat a választások terminusára azaz, hogy a továbbiak tekintetében körlevelekben és a lapok útján kapnak információkat. Kérjük, kísérik a közléseket figyelemmel.

Tanácsadó-iroda felállítása az OTI ügyekben Az Ipartestületek Országos Központja közli, hogy arra való tekintettel, hogy a Központ szinte nap-nap után kénytelen azokkal a panaszokkal foglalkozni, amelyeket az ipartestületek tagjai az Országos Társadalombiztosító Intézet valamely rendelkezésével szemben emelnek és amely panaszok gyakran az illető iparosok anyagi érdekeit is súlyosan érintik, a központ irodájával kapcsolatban olyan intézményt létesít, amelyik a hozzáforduló testületeknek és tagjaiknak minden, az OTI-val kapcsolatos ügyben, felvilágosítást, tanácsot ad, sőt a panaszok elintézésének jogi ellátását is közvetíti. A Központ OTI tanácsadó irodája f. é. március 1-én kezdte meg működését és hetenként kétszer, minden hétköznapra eső kedden és pénteken d. e. 11—12-ig a Központ helyiségében (VII., Erzsébet körút 9-11, telefon: 46-3-27 és 46-3-28.) a panaszosok

KITŰNŐ és MEGBIZHATÓ

ZENEKAROKAT

felelősséggel csakis az Országos Magyar Zenész Szövetség Közvetítő Irodája útján (VII., Erzsébet-krt. 9-11. Newyork palota, telefon: 44-0-16) kaphat!

Hivatalos közvetítő: **Augenfeld Jenő.**

és jogsegélyt kérök rendelkezésére áll. *A tanácsadás általában ingyenes, csak az esetben jár költséggel, ha az ügyben el is kell járni, beadványokat szerkeszteni, a feleket képviselni stb.* A tanácsadó iroda ügyeinek ellátásával a Központ *Szentkirályi Ákos* dr. ügyvédet bízta meg, aki az OTI-nak 7 éven át ügyésze volt. Ezt a hasznos és közsükségletet pótló intézményt kartársaink figyelmébe ajánljuk.

Névmagyarosítási mozgalom. Az Ipartestületek Országos Központja felhívásában arra kérte a kötelékébe tartozó ipartestületek elnökségeit, hogy hassanak oda, hogy az idegen hangzású nevet viselő iparosok cseréljék fel neveiket magyar hangzásuakkal. Ezt a felhívást, mint a bazafias érzés külső megnyilvánulását, dokumentálását, a magunk részéről is kartársaink figyelmébe ajánljuk.

Mennyi váltópénz van forgalomban? A legfőbb állami számvevőségi jelentések szerint 3,650.256 drb. ezüst 5 pengős, 6,764.154 drb. 2 pengős és 31,002.259 drb 1 pengős van forgalomban. Ezeknek az érméknek a névértéke 62.8 millió pengő. Eszerint a lakosság fejátlagában 7 pengő a forgalomban lévő ezüstpénz összege. A váltókészletet az 50, a 20 és a 10 filléres nikkelpénzek egészítik ki, melyeknek a forgalomban lévő mennyisége 73 millió darab és értéke összesen 15.8 millió pengő, továbbá a 2 filléres és 1 filléres rézpénzek, amelyekből együtt 162.2 millió darab van forgalomban, mindössze 2,672.000 pengő értékben. Az ezüst, nikkal és réz váltópénz értéke tehát összesen 81.3 millió pengő, azaz a lakosság fejátlagában 9 pengő. A váltópénz forgási sebességének ennél fogva igen nagy-nak kell lennie, mert hiszen a nagy tömegeknek majdnem egész pénzforgalmát a váltópénz bonyolítja le. Amikor a napszámbér egy pengő körül van és csak kivételesen kedvező esetben jut a napszámosnak egész héten munka, akkor kétségtelen, hogy a birtoktalan tömegek évhosszat nem látnak egyebet, mint váltópénzt. S a lakosságnak körülbelül a fele esik ezek tömegeire. A váltópénzt a kincstár vereti ki és azt csak forgalombabocsátás céljából adja át a jegybanknak. A gazdaságpolitikusok közül többen képviselik azt az álláspontot, hogy az ezüst váltópénz összegét szaporítani kellene, ami a belső hitel egyik neme lenne és amit nem egy külföldi állam, így legújában az USA is nagy mértékben igénybevett.

Gschwindt-féle

Apua vitae és egyéb likőr különleges-
ségek, főzelék és gyümölcs konzervek

A tanoncoktatás jövője. Szendy Károly polgármester tartott erről január 8-án rádióelőadást, amelyben vázolta a fővárosnak idevonatkozó terveit. Megállapította, hogy a szakirányú autonóm iskolák, főleg a vendéglősök, kávéoskák és droguisták iskolája impozáns eredményeket ért el.

Tilos az ajándék-léggömb osztogatása. Tizenöt kisember, akik a főváros területén, uccasarkokon és gyermekjátsszótereken könnyű madzagra kötött színes gyermekjáték-léggömböket árusítanak, összeálltak és együttesen tisztességtelen verseny címén pert indítottak a nagy áruházak és főként a textiláru nagykereskedő cégek ellen. Azt vitatták, hogy az alperesi vállalatok által a vevők számára ajándékuik osztogatott léggömbök forgalombahozatalával velük szemben tisztességtelen versenyt követtek el és arra kérték a bíróságot, hogy ettől a konkurrenciától birság terhével tiltsa el az alpereseket. A pert megnyerték.

Stájderezők büntetése Kínában. A Magyar Földrajzi Társaság Könyvtára című sorozatban jelent meg Forbáth Lászlónak könyve: „A megújódott Mongolia”. Ebben olvasható, hogy egy 1725-ből, Jung-Csing császár korából származó kínai törvénytörvény így szól: „Az a kereskedő, aki szomszédjának üzletmenetét kilesve, azokhoz hasonló árut szerez be és ezt olyan áron adja, amilyen áron a többiek saját árujukat nem árusíthatják és így ezzel magának a szókásosnál nagyobb forgalmat szerez: 40 bambuszütéssel büntetendő.” Kimondja ezenkívül ez a törvény azt is, hogy az ilyen „tisztességtelen” úton szerzett nyereség úgy tekintendő, mintha az illető lopta volna, tehát el kell tőle kobozni. (Fűszerker. Lapja.)

Ipari és közigazgatási hírek

Kártérítési per a hiányos szolgálati bizonyítvány miatt. Egy munkás 400 Pengő és járulékaik iránt kártérítési pert indított volt munkaadója ellen, mert ez a munkakönyvébe nem vezette be a teljes szolgálati idejét. Arra a kérte a bíróságot, hogy a kártérítési összeg megtérítésén felül kötelezze az alperest, hogy megfelelő szolgálati bizonyítványt adjon. A munkaadó ugyanis másfél esztendővel kevesebb időt jelölt meg, mint amennyit a felperes nála szolgálatban eltöltött. A munkaadó elismerte, hogy a felperes a szóbanforgó

Billiárdasztalokat jó árban veszünk Fried Zsigmond és Fia

Kávéházi és vendéglői berendezők.
Király-utca 44. Telefon: 29-1-34.

mástél esztendő alatt nála, mint alkalmi munkás tevékenykedett, de csak időnként teljesített nála szolgálatot, mert működését hosszabb megszakításokkal folytatta e másfél esztendő alatt. A munkaügyi bíróság, majd a törvényszéki felebbviteli bíróság a felperest elutasította keresetével, mert a másfél esztendei szolgálati viszony igazolásának hiánya a felperes elhelyezkedésének akadályát nem képezte. (Bp. Tsz. 15. Pf. 9415—1934.)

A munkabér nagyságának a felek szabad meg egyezésére bízott voltából következik, hogy az alkalmazott abban az esetben, ha a munkaadó által jövőre való hatállyal egyoldalúan leszállított fizetéssel nincs megelégedve, csak arra van jogosítva, hogy a szolgálati viszonyt azonnali hatállyal megszüntesse. Amennyiben pedig az alkalmazott a javadalalmazás csökkentésével szemben őt megillető ezzel a védelmi eszközzel élni nem kíván, a fizetés leszállítás elleni tiltakozásnak nincs jogi jelentősége. (Bp. T. 6074—1933. XI. 15. Szóke, — Magyar Tvkézés.)

A túlóradíjakat alperes a munkák végzése után a szolgálat tartama alatt 2 éven át nem követelvé, azokról lemondottnak tekintendő. (Bp. T. XXI. 7638/1933, XII. 13. Szóke—M. Tvkézés.)

A mindkét fél részéről megkívánt bizalomnál fogva mindkét fél szándékának nyilvánvalóan annak kellett lenni, hogy amennyiben felperes az illetmény-leszállításokat elfogadja, úgy alperes felperest hosszabb ideig fogja a szolgálatában megtartani s így kell értelmezni felperesnek azt a magatartását, hogy belenyugodott illetményeinek leszállításába, mert különben teljesen észszerűtlen volna az a magatartása, hogy illetményeiről és a szolgálati folytán őt megillető végkielégítésének egy részéről lemondott. Mitután pedig az a feltevés, amely mellett felperes az illetménycsökkentéseket elfogadta, a leszállítások után 1—2 óra bekövetkezett felmondás folytán be nem következett alperes köteles felperesnek mindazt megtéríteni, ami őt korábbi szerződés szerint megillette. (Bp. T. XXI. 8862—1933. Szóke—Magyar Tvkézés.)

Amennyiben az alkalmazott olyan magatartást tanusít, amelyben az elbocsátáshoz, a szolgálati viszony megszüntetéséhez való hozzájárulás jut kifejezésre, avagy amelyből arra okszerű következtetés vonható, utóbb, évek múlva szolgálatából történt elbocsátásnak a szabályszerűségét, avagy jogszerűségét nem kifogásolhatja, vita tárgyává már nem teheti. (K. II. 975—1931., 1933. XI. 17. Totth—Magyar Törvénykezés.)

A gazdasági lehetetlenülés vizsgálatában a kölcsönös szolgáltatások értékbeli egyensúlya felborulásának döntő jelentősége van és így esetleg megállapítható akkor is, ha az adós bérlő különben nem vagyontalan és nem fizetéképtelen. (K. P. 149—1933, 1934. Térffy. — Magyar Törvénykezés.)

A bírói gyakorlat igenlő értelmében már állást foglalt a bérmérséklés lehetőségének kérdésében. A bérlő nem tartozik elfogadni a bérbeadónak a szerződés megszüntetése iránt tett ajánlatát és ezen az alapon általában a bérlet a bérlő akarata ellenére nem szüntethető meg, ha van más törvényszerű mód és lehetőség a szerződés módosított alakban való fenntartására. Különösen üzletekre nézve létérdekű jelentősége lehet az üzlethelyiség megtartásának. Amidőn tehát a gazdasági lehetetlenülés szabályát a bérlő javára kell alkalmazni, a jogszabály célzatának nem is felel meg a bérbeadónak a bérlet megszüntetésére feljogosítása, amíg más törvényes megoldás is lehetséges. (K. VI. 3098—1933, 1934. I. 10. Térffy—Magy. Törvénykezés.)

A székesfővárosnak azon a részén, ahol a kérdéses bérház van (IV. Szervita tér) 50%-ra tehető az általános bércsökkenés. A gazdasági lehetetlenülésre vonatkozó jogszabályok értelmében a bérértéknek olyan nagymértvű csökkenése az általános gazdasági viszonyokban a szokásos szerződési kockázatot meghaladó felperes azzal nem számolt akkor, amikor 1928. évi február hóban 10 éven át változatlan 5000 Pengő bérösszeg fizetésére kötelezte magát, megállapítható tehát, hogy a szolgáltatásnak és az ellenszolgáltatásnak a felek által a szerződéskötéskor szem előtt tartott gazdasági egyensúlya oly mértékben borult fel, hogy ennek folytán a szerződésnek a méltányosságnak megfelelő módosítása helyénvaló. (Bp. T. XII. 15,668—1933., 1934. I. 27. Nagy, -- Magyar Törvénykezés.)

Felperes a bérleti szerződést 3 évre már a jelen gazdasági válság kezdete után és akkor kötötte, amidőn a kereskedelmi forgalom csökkenéséről okvetlenül tudnia kellett. A bankzárlat utáni bizonytalan helyzetet a három éves szerződés létesítésére a felperes találta alkalmasnak. Így gazdasági lehetetlenülés alapján nem követelheti a szerződés megszüntetését, vagy a bérleszállítást. (K. VI. 4718—1933., 1934. I. 11. Térffy — Magyar Törvénykezés.)

Ipartestület elnökének és alelnökének szavazati joga. Kételyek merültek fel, hogy az ipartestületi előljáróság gyűlésein, ahol az elnök vezeti a tárgyalást, vagy a választást, a két alelnöknek van-e szavazati joga? Felvilágosításképpen közöltük, hogy az ipartestületi elnök az üléseken csak szavazategyenlőség esetén szavaz. Ugyanez a helyzet akkor is, ha az ülésen vaalmelyik alelnök elnököl. Az előljárósági ülésen minden jelenlevő előljárósági tagnak szavazati joga van. Mivel pedig az alelnökök tagjai az előljáró-

Olasz express kávéfőzőgép

kifogástalan állapotban, **OLCSÓN ELADÓ.** Salamon József, Szombathely, Zrinyi Ilona ucca 8. emelet.

ságnak, annak ülésein szavazati joguk is van. Ha ez nem illelné meg őket, abban az esetben korlátozott jogú tagjai lennének az előljáróságnak, jogszabályaink azonban az előljáróság tagjai között ilyen megkülönböztetést nem tesznek. (6562—1934.)

A munkavállaló, aki fizetése vagy javadalmazása egy részének elvonása ellen nem tiltakozik, vagy tiltakozik ugyan, de anélkül, hogy a munkaadó ezen tiltakozás folytán őt jogaiba visszahelyezné és teljes javadalmazását tovább fizetné, vagy annak fizetésére kötelező ígéretet tenne, a szolgáltatásban továbbra is megmarad, az ekként eszközölt javadalmazás csökkentéséhez hozzájárultnak tekintendő és évek elműltával többé elmaradt járandóságai iránt, amelyek közé a nem díjazott túlórák díjazása is tartozik, — igényeket nem támaszthat. (Bp. T. XIII. 13,233—1933 1934. IV. 14, Szőke).

A tévesen kiadott iparendélyt visszavonó iparhatósági véghatározat szerzett jogot nem sért, mert a hatóság tévedése jogot nem keletkeztethet. (97739—1918. K. M.)

Kávéház nem tartozik az 1884:XVII. tc. 34. §-ában említett nagy zajt okozó üzletek közé (67,270—1918. K. M.)

Nem mindenki pénztáros. Nem minden alkalmazott pénztáros, aki pénzt beszed, átvesz, hanem csak az, aki a pénztár állandó kezelésével van megbízva, s a befolyó pénzt nem csupán a mindennap bekövetkező átadásig, hanem az egész üzletkörre kiterjedően önállóan és felelősség mellett, állandóan kezeli, rendszerint pénztári kimutatásokat, könyveket vezet s pénztári kulccsal rendelkezik. (Kúria P. II. 950/1933. sz.)

Hátralékos ipartestületi tagok jogai. (K. M. 61387/1934.) Az 1932. évi VIII. tc. 11. §-a szerint tanácskozási és szavazási jogát nem gyakorolhatja, aki kétévi tagsági díjjal hátralékban van, annak azonban nincsen törvényes akadálya, hogy ezek a tagok írásban indítványt terjeszthessenek a közgyűlés elé s azok ott indokolással együtt ismertetve tárgyalás anyagát képezhessék.

Tanoneszerződés rögtönj hatállyal felbontható, ha az inast szabadságvesztésre ítélik. Amikor a tanonc büntetésének kitöltése után szolgálattételre jelentkezik a gazdájánál és ez nem fogadja vissza és e naptól számított nyolc napon belül a szerződés felbontása iránt az ipartestületnél eljár, akkor nincs kártérítési alap, mert a munkaadó nem késelt el a szerződés felbontásával. A bíróság a tanonc kártérítési keresetét elutasította.

Szabó Adorjánánál készült ruhák

minden nyelven beszélnek

Telefon: 49-3-70.

Erzsébet-körút 5. (Athenaeum ház)

STUDIUMdákó és
írókréta

Gyártja:

Budapesti Krétagyár rt.

Kapható:

Budapesti Kávésok Áruforgalmi rt.

Aki maga is vétkes, nem élhet jogaival. Az alkalmazott rögtöni hatállyal kiléphet ugyan a szolgálatból, ha a munkaadó nem teljesíti a szerződéses kötelezettségeit, de csak abban az esetben, ha a maga részéről a szerződéses kötelezettségének a teljesítésére kész és képes is. A szolgálati szerződésnek a szellemével a szolgálati viszonyban kötelező kölcsönös jóhiszeműséggel és tisztességgel nem egyeztethető össze az, hogy a rögtöni hatályú kilépés jogát az az alkalmazott is gyakorolhassa, aki szolgálati kötelezettségeinek teljesítésében saját hibájából tartósan akadályozva van. (Kúria 2399/1933. sz.)

Két versenyület egy házban. A fővárosi lakbér-szabályban, sem egyéb jogszabályokban nincs olyan rendelkezés, amely megtiltaná a háztulajdonosnak azt, hogy erre vonatkozó szerződési kikötés nélkül más hasonló bérlőnek ne adjon helyet a házában. Ha tehát a bérlőnek nincs olyan szerződése, amely kizárná azt, hogy más hasonló szakmájú üzlet a házban helyiséget bérelhessen, úgy nem marad más hátra, mint felmondani.

Az áruházak élelmiszer eladásának és vendéglátó üzemének korlátozása tárgyában a kereskedelmiügyi miniszter rendelettervezetet készített, melynek tárgyában előbb a kereskedelmiügyi minisztériumban, majd február hó 22-én a kereskedelmi és iparkamrában értekezlet tartatott meg.

A tervezet lényegesebb pontjai:

Az egyes áruházak jellegzetességéhez tartozó főcikk mellett mellékárúkat csak megfelelő korlátozással szabad árusítani; új áruházak alapítására engedély nem adható; az élelmiszerárusítás korlátozása és élelmiszerek kiszolgálása csak elkülönített helyiségben történhetik. A vendéglátó ipar védelmére a tervezet kimondja, hogy *büffet, vendéglőt, kávéházat az áruházakban üzmben tartani tilos* és ezeket 6 hónapon belül be kell szüntetni. Az áruházak a 6 órai zárórát minden vonalon betartani kötelesek és ha a

Rózsahegyi Jenő**első áll. eng. sportiskola**

Budapest Múzeum krt. 10.

Testedzés.**Torna.****Önvédelem.**

Külön órák hölgyeknek és gyermekeknek már 4 éves kortól.

Sport.**Vivás.****Box.**

főhelyiségekben tényleg szünetel is az árusítás, tilos lesz 6 óra után az előcsarnokban, vagy az utcai fronton történő eladás is, amit egyes áruházak most gyakorolnak. Reméljük, hogy ez a rendelet mihamarabb életbelép és ezzel az ipar és kereskedelem panaszai végre orvoslást nyernek.

Az egész világon, minden nagy államban és pedig az Északamerikai Egyesült Államokban, Angliában, Franciaországban, Schweizban, Svédországban, Olaszországban, sőt Japánban is különféle ellenőrző-rendszerekkel próbálkoztak a kávéházak bevételeiről feljegyzéseket vezetni és az elszámolásokat a főpincérekkel keresztülvezetni. Próbálkoztak egyszerű felíróívvel, ahol a statisztika szempontjából egy ilyen ív egy csomó kockára van beosztva. Miután ez nem bizonyult kielégítőnek, megkísérelték kis blokkok, átíróblokkok, a francia bonrendszer segítségével a felírás és elszámolás nehéz műveletét keresztülvezetni. Körülbelül húsz évvel ezelőtt a kávéháztulajdonosok jórésze az egész világon, főleg a fent felsorolt államokban, de Magyarországon is, alapos kipróbálás és megfontolás után rátértek a *National ellenőrző pénztárral* vezetendő felíró és elszámolási rendszer használatára. Ez aztán úgy bevált, hogy aki e rendszerrel kezdett, másra már nem is tért át, mert mind meggyőződött arról, hogy a National pénztárrendszer a különféle, ceruzával írt bonrendszereket és felíróívet feleslegessé tette, egyúttal kiküszöbölve a hosszadalmas és veszéllyel járó összeadását a felíróíveknek.

Mi készséggel szolgálhatunk, minden vételkötelezettség nélkül bővebb felvilágosítással oly kávéháztulajdonosoknak, akik még mindig valamely régi, elavult rendszer alapján akarják megoldani a felírás és elszámolás nehéz problémáját. — „*NATIONAL*“ *regisztráló pénztáraképzési vállalata, Budapest, IV., Szarka-u. 4.*

„*Hattyú*“ *Gőzmosó és fehérneműkölesző vállalat* (Budapest, VII., Klauzál ucca 8.) a legmodernebbül újonnan berendezett üzemével, mindenben a legkedvezőbb feltételek mellett áll kartársaink rendelkezésére.

Ha napellenzőt, sátor-szerkezetet akarnak megrendelni kartársaink, úgy forduljanak bizalommal a kávésök sok évtizedes szállítójához: *Paschka és Társa V., Mária Valéria-utca 10.* — Tel.: 82-0-41.

Kristály ásványos forrásvíz. csak Szent Lukács védjeggyel eredeti.

HOLLENZER művészi fényképész

Bpest, I., Horthy Miklós-ut 1. (Gellért szálló mellett)
Alapítva 1899. Telefon: 58-6-61.

A cég többszörösen kitüntetve, 1925-ben legfelsőbb
elismerésben részesült.

Előkelő és művészi felvételek a műteremben vagy
otthonában reggel 9-től este 8-ig, vasár- és ünnepnapon
is. Esküvőkre és ünnepélyekre kívánatra hához me-
gyünk. Bérlet fényképek legolcsóbb áron készülnek.
A lapra hivatkozók 10% kedvezményben részesülnek.

Minden hölgynek egyéni
frizurát kreál, hajfestésben
a legtökéletesebbet adja

ECKERT

VIII., Múzeum-
körút 10.
Telefon: 34-5-29.

Ifj. Grünwald Mór

Ferenc József-rakpart 8.

Telefon: 84-3-39. — Üveg és porcellán.

BORPALOTA RT.

Budapest, VI., Király ucca 26. sz.
Telefonok: 14-0-44 és 18-4-64.

Ajánlja kiváló minőségű márkás fajborait
palackozva és hordótételben.

Az
eredeti

SIDOL

fém-,
ablak-
és

márványtisztításra a legalkalmasabb!

Götzl Lipót „SIDOL” vegyitermékek gyára R. T.
Telefon: 96-6-86 és 96-8-27.

Alapítva: 1910. **Aczél Éde** Alapítva: 1910.

Precíziós **műszerész-mester**. Gépkonstrukciók, találmányok
tervezése és kidolgozása, tömegcikkek gyártása, elektromos
gépek szakszerű készítése és javítása.

Telefonhívó: 43-1-52. ♦♦♦ Ellenszámlára is dolgozom
Budapest, VII., Klauzál-tér 13. — Dob-ucca 45.

Celluloid ajtóvédő megvéd kopástól
piszoktól. Minden színben és formában készül **Higiénia**
Celluloid Ipar. Hold ucca 5. Tel 15-9-16. Szükségleténél
minden celluloid gyártmányra kérjen ajánlatot.

Portál és üzletberendezések

modern, színes, kombinált
butort művészi tervek szerint
jutányos áron készít

BERKY műasztalos, VI., Csángó u. 14.

Írógépet irodájába, üztetébe, otthonába
legolcsóbban **Edes és Decsynél**
vehet. Alkatrészek, kellékek, karbantartás, javítás,
legolcsóbban. Akácfa ucca 13. Telefon: 44-2-24.

Ha fájós lábait gyógyítani akarja és
elegáns cipőben akar

járni, akkor cipőit **NAGY S.** modern ortopéd-
cipésznél készíttesse: **Múzeum körút 11.** Gróf
Károlyi u. old. Telefonhívó: 86-1-66.

Abbáziában

meleg tengeri gyógyfürdők

„RESIDENZ“

penzióban mind a négy emeleten kaphatók. Idősebb
uraknak és hölgyeknek, szívbetegségeknél nagyon fontos,
és elmeszesedésből eredő betegségeknél nagyon fontos,
hogy a Residenz nem fekszik magaslaton. Óriási előnye
még, hogy az összes előírt diéták pontosan betarthatók.
Kitűnő konyha. A Residenzben minden kényelem és az
összes modern komfort megtalálható, folyó meleg és
hideg víz a szobákban. Lift, központi vízfűtés, 22 fokos
meleg, tengerre néző napos, loggiás és erkélyes szobák
kényelmes ágyakkal. A Residenz egészen a tengerparton
fekszik és nem a tengerparttal szemben. **Első kategória.**
Februári feltűnő olcsó penzióárak. Lira felesleges. Bő-
vebb információt nyújt Erényi Béla gyógyszerész szemé-
lyesen reggel fél 9-től este fél 7-ig (Diana-patika, Károly
király út 5.). Minden levélre válaszolunk és prospektust
küldünk. Telefon: 31-6-19.

Felelős kiadó: Gyenes Dénes.

Nyomta: Róna Ferenc nyomdai műintézete,
Budapest, VII., Vörösmarty ucca 5